

**PARTIDUL DEMOCRAT
DIN MOLDOVA**
MD 2001, Republica Moldova,
Chișinău, str. Tighina 32.
Tel: (+373 22) 278229
Fax: (+373 22) 278230

Nr. 10-1 din 24 mai 2018

COMISIA ELECTORALĂ CENTRALĂ

Contestatar:

Partidul Democrat din Moldova
adresa pentru corespondență:
str. Armeneasca 44/3
MD-2012, Chișinău
telefon: 022 217 150
e-mail: secretariat@pdm.md

Partea contestată:

Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”
str. 31 August 1989, nr. 15, Chișinău

CONTESTAȚIE

Un prim aspect pe care îl invocăm în prezenta contestație este faptul că pe parcursul campaniei electorale aferente alegerilor locale noi din 20 mai 2018, pe teritoriul Comunei Pîrlița, raionul Ungheni, a fost distribuit un material publicitar de agitație electorală în favoarea dnei Galina Andriuța, candidat din partea Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” (PPDA) la funcția de primar al Comunei Pîrlița, avînd inscripționat pe prima filă următoarele mesaje electorale: „*Uniți pentru Pîrlița/Reușim împreună!/Planul meu pentru Pîrlița/Platforma DA/Galina Andriuța/Votat*”.

Acest fapt se confirmă prin fotografiile plasate în zilele de 13, 17 și 21 mai curent pe rețeaua socială *Facebook*, în special, în cadrul grupului „*Platforma DA Ungheni*”.

Potrivit art. 70 alin. (6) din Codul electoral, fiecare material publicitar trebuie să includă *denumirea concurentului electoral, data tipăririi, tirajul materialului și denumirea tipografiei care l-a tipărit.*

Această normă legală are drept scop inclusiv a asigura o transparență a finanțării campaniilor electorale și a exclude astfel utilizarea mijloacelor financiare nedeclarate, de proveniență obscură, precum și din străinătate.

Contrar prevederilor legale citate, pliantul electoral respectiv nu conține nici unul din aceste elemente de identificare, fapt care face imposibilă verificarea surselor financiare din care a fost achitată tipărirea acestor materiale de agitație electorală prin contrapunerea cu datele declarate în rapoartele PPDA privind veniturile și cheltuielile din campania electorală.

Comisia Electorală Centrală

Intrare Nr. 10-1/ALN 2018/14
24 mai 2018

089 16:35

De asemenea, se atrage atenție și asupra faptului că în conformitate cu prevederile art. 50 alin. (2) din Codul contravențional (afișajul electoral neautorizat), *producerea și/sau difuzarea materialelor publicitare de agitație electorală care nu conțin denumirea concurentului electoral, data tipăririi, tirajul materialelor și denumirea tipografiei care le-a tipărit se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.*

Un al doilea aspect, vizează nedeclararea cheltuielilor pentru un sondaj misterios, dat publicității de către Alexandru Machedon, șeful de campanie al candidatului PPDA, Andrei Năstase. Acesta afirma în plină campanie electorală că partidul pe care îl susține ar avea datele unui sondaj recent. A.Machedon a făcut trimitere la acest sondaj în cel puțin două postări pe Facebook, după care ambele au fost șterse.¹

În condițiile în care CEC va considera că Partidul Democrat din Moldova (PDM) nu poate avea statut de contestatar pe acest subiect, care vizează alegerile primarului general al municipiului Chișinău, cerem să calificați faptele invocate în această parte ca fiind o sesizare adresată CEC.

Așadar, constatăm că la rubrica „[Înștiințări pentru desfășurarea sondajelor de opinie](#)” de pe site-ul [cec.md](#), Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” nu apare ca și comanditar sau finanțator la vreun sondaj de opinie.

De asemenea, acesta partid a indicat *zero cheltuieli* în rapoartele privind veniturile și cheltuielile din campania electorală la rubrica „3.5. *Costul serviciilor de sondare a opiniei publice*”.

Contrar acestui fapt, Alexandru Machedon a publicat totuși date privind pretinse preferințe politice ale alegătorilor. Chiar dacă ulterior a șters aceste date, ele au fost între-timp preluate de mass-media și difuzate pe larg ca date ale unui sondaj de opinie, bulversînd mass-media, Internetul și societatea per ansamblu.

Pe lângă aspectele care vizează finanțarea acestui sondaj de opinie, PDM se declară îngrijorat de asemenea practici, or felul în care a procedat PPDA, vine în contradicție nu doar cu legislația privind finanțarea campaniilor electorale dar și cu legislația care vizează modul de publicare a sondajelor electorale. Asemenea acțiuni de manipulare poate crea precedente periculoase pentru următorul scrutin parlamentar.

Menționăm că potrivit art.70 alin.(10) din Codul electoral, în perioada electorală, orice sondaje de opinie privind preferințele politice ale alegătorilor pot fi efectuate numai cu condiția înștiințării prealabile a Comisiei Electorale Centrale.

Totodată, conform *Concepției privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova*”, aprobată prin Decizia CCA 8/47 din 26 martie 2018:

¹ <https://deschide.md/ro/stiri/politic/30081/Slusari-despre-sondajul-%C3%AEn-care-N%C4%83stase-e-pe-locul-III-Nu-%C8%99tiu-de-ce-Machedon-a-%C8%99ters-postarea!.htm>

37. În perioada electorală, orice **sondaje de opinie privind preferințele politice ale alegătorilor** pot fi efectuate numai cu condiția înștiințării prealabile a Comisiei Electorale Centrale. Rezultatele acestor sondaje pot fi date publicității cu cel târziu cu 5 zile înainte de ziua alegerilor, doar în cazul în care acestea sunt însoțite de următoarele informații:

- denumirea organizației care a efectuat sondajul;
- data sau intervalul de timp în care s-a desfășurat sondajul și metoda utilizată;
- dimensiunea eșantionului și marja maximă de eroare;
- comanditarul sondajului și sursa de finanțare;
- dovada privind înștiințarea CEC despre desfășurarea sondajului de opinie cu tematică electorală în conformitate cu art. 64' alin. (10) din Codul electoral. În cazul exit-poll-urilor va fi prezentată hotărârea Comisiei Electorale Centrale cu privire la desfășurarea acestui sondaj.

Mai mult ca atât, potrivit Recomandării CM/Rec (2007) 15 a Comitetului de Miniștri a Consiliului Europei către statele membre:

... Noting that particular attention should be paid to certain specific features of the coverage of election campaigns, such as **the dissemination of opinion polls**, paid political advertising, the right of reply, days of reflection and provision for pre-election time;

...

8. Opinion polls

Regulatory or self-regulatory frameworks should ensure that the media will, when disseminating the results of opinion polls, provide the public with sufficient information to make a judgement on the value of the polls. Such information could, **in particular**:

- name the political party or other organisation or person which commissioned and paid for the poll;
- identify the organisation conducting the poll and the methodology employed;
- indicate the sample and margin of error of the poll;
- indicate the date and/or period when the poll was conducted.

În concluzie, menționăm că încălcarea legislației privind gestionarea mijloacelor financiare ale partidelor politice, constituie contravenție administrativă în conformitate cu prevederile art. 48¹ din Codul contravențional, iar potrivit 423⁷ din Codul contravențional, contravențiile prevăzute la art. 48¹ alin. (1)–(3) se constată de către Comisia Electorală Centrală *din oficiu* sau la sesizarea organelor abilitate.

Conform art. 22 alin.(2) lit. e)-g) din Codul electoral, în calitate de organ independent de supraveghere și control privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, Comisia Electorală Centrală:

e) examinează **sesizările și contestațiile** privind încălcarea legislației cu privire la finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale;

f) constată contravenții și încheie procese-verbale cu privire la contravențiile ce vizează neprezentarea în termen ori prezentarea neconformă a rapoartelor financiare ale partidelor politice, ale altor organizații social-politice sau concurenți electorali;

g) aplică sau solicită aplicarea sancțiunilor, prevăzute de prezentul cod și de Legea nr. 294-XVI din 21 decembrie 2007 privind partidele politice, pentru încălcarea legislației cu privire la finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, sesizează organele competente privind încălcările ce sînt pasibile de răspundere contravențională, penală sau privind încălcarea legislației fiscale;

În cele din urmă, se atrage atenție la faptul că potrivit art.71 alin.(6) din Codul electoral, contestațiile privind finanțarea campaniilor electorale se adresează Comisiei Electorale Centrale, în cazul concurenților electorali în alegerile parlamentare și prezidențiale, sau consiliilor electorale de circumscripție, în cazul candidaților independenți în alegerile locale. Examinarea contestațiilor privind finanțarea campaniilor electorale ale partidelor politice *nu se supune termenelor de prescripție* prevăzute la art. 72–74.

Reieșind din cele expuse, în numele Partidului Democrat din Moldova

SOLICIT:

A examina acțiunile sus-descrie ale concurentului electoral Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” și a aplica sancțiunile ce se impun.

Totodată, în conformitate cu prevederile *Regulamentului privind procedura de examinare și soluționare a contestațiilor de către organele electorale în perioada electorală, aprobat prin hotărîrea CEC nr.3353 din 20 iulie 2010*, cunoscînd prevederile legislației în vigoare potrivit căroră falsificarea probelor reprezintă o infracțiune care se pedepsește în condițiile art. 310 al Codului penal al Republicii Moldova, *declar pe propria răspundere* despre proveniența legală a materialelor prezentate în calitate de probe în anexă.

Anexe:

1. Pliant electoral;
2. Fotografii care confirmă distribuirea pliantelor cu caracter electoral;
3. Fotografii care confirmă difuzarea datelor unui sondaj de opinie.

Vladimir CEBOTARI,
Vicepreședintele Partidului Democrat din Moldova